

PTUJ, 27. februarja 1932

Cena malim oglašom: Vsaka beseda Din 1 in — 50.
V črnatne objave po dogovoru.

Premisljaj ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, cit. tov in gesel:
„Kdor zaničuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“
„Sloga jači, kesloza tlači.“
„Odprj srce, odprj roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se sveti!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je siber države.“
„Vera v Boga in narodna slova!“

„Ni vse zlato, kar se sveti!“ (Kako si naši čitatelji razlagajo naša gesla?)

Zares bogata vsebina je v tem zlatem reku in globoka življenska močrost je njega nazorna vsebina! — Dobili smo več sestavkov v tem predmetu, zato prinašamo le odlomke, da se niko nuri ne zamerimo; kajti veliki krog naših čitateljev je baš tako zamerljiv, kakor ženska, če razpravljajo njenih letih.

Ker smo vsi ljudje pod kožo krvavi in nagnjeni po naravi k raznih slabostim in tudi krepostim, bodo različna mnenja naših sodelavcev prav verno zrcalo mišljenja naših čitateljev. Po pravilu glas ljudstva je glas — božji. Glas ljudstva je glas božji — (vox populi, vox dei). Po tem pravilu objavljamo na kratko v izvlečkih sledeča mnenja:

1. Kmetovalec Štefan K. iz Dravskega polja piše: „Bil sem v vojni, kakor stošči drugi Komandirali so nam ljudje z zlatimi zvezdami na zlatih ovratnikih. Jaz sem sem se dokopal do ene na slavnějšíh „sarž“ (činov), ki je bilo označena z rdečim trikotom na klesnem rokavu. Bil sem gospod gospod... Ako bi vojna trajala da je sin bi ne prišlo do demobilizacije, bi pozabil na grunt, ženo, otroke in — dolgove in s tem rešil problem reparacij, krize, vojne odškodnine: in posteljene politične mešetirine. Bil sem prideljen finemu gospodu, ki je imel na zlatem ovratniku zlate zvezde, in prva zfata odlikovanja doma pa je bil zlati zeno in zlate otroke, na Dunaju pa svojega svetlega cesarja, kronnega z zlati krono, odetega v zlati plašč. Moj gospod je bil ves zlat. Od pete do temena. — Gorje onemu, ki bi se mu kedaj za ušeri bolisi službeno ali zasebno! Meni se je to zgodilo nešteto krat. Enkrat me je poslal v blaženo zaledje s poveljem, da naj prinesem njegovi „gospoj soprogi“ zavitek s tazo, pod katero bi celo afriški velblod omagal. Dobrosrčen, kakoršnega so me stariši spravili na svet sem vzela s seboj tudi slike žensk, o katerih sem mislil, da spadajo v krog zlate družine njegove ekselece, gospoda generala. Pa sem odrinil tjakaj. Z veseljem sem razkazoval vse dobrote s fronte in tudi slike... Spoznal sem takoj, da sem neroda vseh nerod, pravi slovenski nerodnež; kajti zgodilo se mi je nečuvno; dobil sem snovi za prav obširen roman, za katerega bi se trgala javnost. Hvalabogu, da nisem pisatelj, sicer bi se prišel med zlate zvezde slovenskih slovstvenih in moralnih zvezdnikov! Takrat sem spoznal prvič resnico reka: „Ni vse zlato, kar se sveti!“

Dobil sem „Einzel“ potem pa — fronto in tam „zlato“ svetinjo, ker sem slučajno v pijanosti („ruhmreich“) sprožil mine, ki so pognale pol jarka s spečemi Italjani v zrak... K čemu mi je podrgalo kos anonimnega debla pod križem. Prišel sem v bolnico, kjer so mi slovesno izročili „zlato“ svetinjo, za katero pa pri zlatarju doma nisem dobil niti 5 kron! —

2. Blivši narednik pri nekem avstrijskem polku A. P. je moral ob priliki obiska cesarja Karla s častno četo v zaledje bliu Kostanjevce. Iz avtomobila je vstopil „On“, naslednik „apostolskega veličanstva“ in predelal s svojo spremstvo častno četo „Ko se je prigugal do mene (A. P.)“ tako piše naš prijatelj“ je s svojim čelom zadel ob mo' p'bejski nos ter me nago oril: „Sie Herr — Kadet, mein tapferer Sohn... (Vi g. kadet, moj hrabri sin). Male pomamljen od čudo itega vonja, ki je izhial iz ust „apostolskega veličanstva“ sem delal ponižno, da nisem kadet... Pa me je nahrulil eden adjutantov „nieg. apost. velič.“ — tudi z zlatimi zvezdami na zlatem ovratniku: „Halten sie's Maul, sie!“... (Držite go'ec vi... Poslušno sem ubogal, kar je dolžnost vsakega vojaka, ki je moral biti iz edno vesel, da je smel pustiti doma popeg poleg bolnih starišev, umirajočo ženo in troje neboglenih otročičkov brez varstva samo zato, da ga bo nekdo mrtyega vpisal v „Zlato knjigo“. — In še več bi povedal pa je bolje, da končam“...

3. Podobno pišejo še tje dopisniki. — Ker pa so ti vojni spomini kljub svoji pestrosti vendarle enostranski, se ustavimo pri poročilu kmetičkega dekleta iz — mesta. Katko in jedrnato četudi ganljivo izpoveduje sledeče: „Globokost gornjega pego, ora sem očutila ne-le na listni koži, ampak tudi na lastni — usodi. Neki gospod (proketo naj bo njegovo ime!) zelo uglednaga položaja me je zapeljal. Se-le sanje, na katero sicer nič ne dam, so mi razodele, da je ostudnež družinski oče... Posrečilo se mi je, najti njegovo soprogo, kateri sem vse natančno razodela. Ganična mi je rekla — od mene požavestno, od svojega moža zavestno prevarana žena: „Ivanka; nimam vam kaj zameriti in tudi ničesar odpustiti... Otroke dajte meni in nikomur o tem ne pripovedujte! V življenja pot pa si zapišite: „Ni vse zlato, kar se sveti!“ — V očeh plemenite gospe A. pa so se zaškrile

solze, lepše od najdražjih biserov na dnu morja. — Oprostite, da neham s to povestjo. Moj Janko že hoji v šolo in je prepričan, da in v osebi od svojega „zlatega“ soproga prevarana gospa A. — svojo zlato mamico!

4. Učitelj A. M. razpravlja o globokosti gornjega reka z ožrom na dobo krutih grajščakov in trpljenje tlačanov. Brezpravna raja se dolgo ni zavedla, da ni vse zlato, kar se sveti. Pozna pokolenja, ki še danes živijo, imajo ourovane hrbtenice in so okužene od hlapčevskega duha. Lepo si pravično je, spoštovati oblast, a pred nadutostjo se klanjati je malikova stvo in ponizanje dostojanstva človekovega. Posledice suženjske miselnosti imajo svoje ceuce v prvi današnje generacije. Na nas je, da vzgojimo zarod sokoljega pogleda, kremenitega zračja, ponižnega srca tudi v ljunaških poživih. Mnogo dela čaka naše vzgojitelje, ki bodo mnogo zfa zagrešili, ako bodo

mračni kazali same „fate morgane“, bajke o zlatih zakladih, „Potemkinove vasi“ in brezidejni trup cenenih filmov, ki ubi ajo proračuneno v mladem srcu staj zlate čistosti, svetost resnično zlate svobode, čar zlate vere v lastno dostojanstvo, moč zlatega upanja na velike čise in misterij zlate ljubezni do vsega velikega, lepega, resničnega in — večnega! —

Tako se vrsti mnenje za mnenjem po pravilu „kolikor glav, toliko misli.“ Vzeli smo se najznačilnejša v svrhu ustvaritve enotnega zrcala mišljenja naših ljudi. —

Poganski lik zlatega teleta je žalibog osnova današnje civilizacije. Mnogi so poznali varljivost zlata, tudi pravega. Zlati kipi so odraz našega sferila. Zunanost je vse, vsečina nič in venčar je narobe resnič! —

Upamo, da smo se misli mnogim zapisali v srce. Naj obrodijo zaželjen sad!

Vrh gore se je sprožil kamen in postal plaz . . .

Ko smo v zadnji številki objavili navidezno nedolžen dopis, nekaj spomin na žalostno dobo nasilnih rekvizicij in nacionalne inkvizicije nismo v svoji skromnosti niti sanjali, da bo predmetni dopis razun pri Sv. Barbari v Halozah, odkoder je izšel, našel kaj odmeva. Čim je list izšel, smo prejeli sledeče Pismo iz Prlekije: V zadnji „Narodni Slogi“ pišejo od Sv. Barbare v Halozah zanimive medvojne spomine, ki se tičejo v prvi vrsti nas starih invalidov-srbofilov. Tudi nam v Prlekiji se ni takrat nič bolje godilo, ko nam je tloični visoki gospod preiskaval naše srbofilske ledvice po načinu takratne visoke avstrofilske aristokracije. Peli smo v gostilni v nekem večjem selu domorodne slovenske pesmi in seve, ne samo občina, tudi žandarmerija je mogla poseči vmes, ker je šlo zato, da se pristni Nemci v selu ne razburijo in temu primerno pred slovenskim petjem zaščitijo. Neki tak pristni, danes že stari srbofil (brez odikovanja) je bil pozvan pred strogega gospoda, da se zagovarja za svoje srbofilske grene. Vs i govori niso pomagali nič. Pred divizijsko sodišče pridet, mu je zabrusil hudi gospod v ob az. Mar ne znate, da je vaše sefo nemška naselbina in vi se držnete v sredini nemškega sela izzivati Nemce s popevanjem slovenskih pesmi? Odgovori mu ves skesan slovenski grešnik: „Gospod, pravkar prihajam od divizijskega so-

dišča v Gradcu, kjer so me temeljito preiskali in so mi rekli, naj se zaenkrat odpravim domov. „Gospod stopi k telefonu in zakliče:“ „Hallo, Divisionsgericht Graz!“ Stimmt das, dass N. N. dort einvernommen und nun freigelassen wurde?“ „Stimmt“ se glasi odgovor, nakar je gospod slovenskega grešnika s primernim poukom, da se naj poboljša in varuje pred slavofilstvom s hudim obrazom odpustil. Temu grešniku — že takrat invalidu — so oblekli vojaško suknjo; potikal se je ves čas vojge po vseh kotih Avstrije in konečno se je le vrnil ubit na duši in telesu. Danes životari, kot drugih tisoče in tisoče, ki so nekdanj žrtvovali svoje ideale za slovensko stvar! Pozabljeni so ti možje za vedno! In vendar bi Slovenija brez teh idealnih mož ne bila današnja Slovenija! Ako bi ti pozabljeni in nekdanj zatirani slovenski borci znali, kaj jih čaka, bi bilo za nje pač bolje, da bi že nekdanj se dali prekrstiti iz „Savla v Pavla“ in bi danes lahko zavzemali prav odlična mesta. In če bi tudi svetovna vojna izpadla v prid Nemcem bi ti „Savli in Pavli“ ničesar ne izgubili. Nasprotno bi se njim lahko zgodilo, da bi si zaslužili visoka odlikovanja. Stari borci — možje na svojem mestu — nikoli in nskdar takega nemškega odlikovanja ne bi sprejeli in še manj nosili. Pika! Gospod urednik! Sedaj pa nam še Vi povejte, kako ste Vi

v Prlekiji slavili godovno Sv. Marka? Takrat, ko so Črnogorci zavzeli Skadar? Narodni pozdrav! —

(Naj bo ustreženo našemu izveščitelju! Bilo je pomfadi tistega leta, ko so junaški Črnogorci zavzeli Skadar. Od tega časa je preteklo že 20 let. Na praznik sv. Marka je bilo, ko je prispela v Ormož (takratni Friedau) za nas vse radostna vest o zmagovitih podvigih Črnogorcev. Podi sani nisem imel drugega nujnejšega

posla, kakor da sem ob tej priliki razhiše Ormoške posojilnice razočaril slovensko zastavo tako narobe, da je bila srbska... „Nečuvnen škandal“ je najprej razburil nekega Hansa Krischana, strojnika po milosti božij in pravijo, da sliši sedaj na ime Janko Križan... Kaj se je potem zgodilo, o tem je pisal svoj čas „Stajerc“, ki je iz mene poštelnega Pohorca napravil „privandranega Kranca.“ Pa sem vse odpustil; samo pozabil nisem. So pa lepi spomin! —
R. B.)

Naca Paluc, Maribor:

Nekaj o vzgoji mladine.

Dne 18. januarja t.l. je nj. Vel. naš kralj v svojem prestolnem govoru ob otvoritvi narodnega predstavništva dvakrat s ponosom povdral svoje zaujanje v Boga in božjo pomoč:

„Ko sem po sijajnih zmagah 1. dec. 1918 imel srečo, da svečano proglasim zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev na podlagi svobodno izražene volje vsega našega naroda, smo se zahvalili iz vsega srca Bogu, da smo mogli uresničiti sanje in stoletni ideal naših svetlih prednikov in najboljših sinov Srbov, Hrvatov in Slovencev.“

S hvaležnim srcem torej zahvaljuje naš vladar Boga za pomoč, v odločilnih trenutkih. Na drugem mestu pa priporoča narodnemu predstavništvu in potom tega tudi nam, da zapremo v Boga, ko pravi: Naj vas milost božja in pomoč spremljata v vašem delu za koristi naroda in za čast naše kraljevine!“

Tako torej naš vladar. Ali ga mi ubogamo? Ali mu s'edmo? Ali poskušamo vzgajati našo mladino v tem duhu? Zdi se, da našega vladarja nismo razumeli. Vsa nekateri nočejo razumeti. Našo mladino vzgajajo v popolnoma protiverškem duhu.

Srdnišolsko mladino včlanjeno v raznih organizacijah ovirajo v izvrševanju verskih dolžnosti. Zgodijo se celo, da takšna mladina ob nedeljah in praznikih radi društvenih stvari sploh k obvezni maši ne more. Vzgojitelji in odgovorni činitelji ali je to posmenicah našega vladarja!?

Na drugi strani pa poslušajte glas jugoslovanskih škofov o vzgoji mladine, ki ga pošiljajo katoliški škofje slovenskemu ljudstvu iz škofovske konferenec v Zagrebu (od 12. do 16. oktobra 1931.) (Oglasnik Lav. škof. 1931. št. 2618)

Samo nekaj stavkov iz njihove okrožnice:

„Prirejajo se pogosto izleti; načrti za nje se delajo tako, kakor da bi ne bilo Boga, ki je najvišji Gospodar nad nami, ki nam ukazuje in zapoveduje izvrševati ob nedeljah in praznikih dolžnosti, kakor jih določa za svoje vernike Cerkev.“

Se huše je prirejanje zletov s teovadnimi nastopi. Pri tem se prav nič ne ozirajo na krščansko krepost in na predpise, ki jih je izdala Cerkev za praznovanje nedelj in zapovedanih praznikov, marveč mnogokrat prirejajo take zlete in nastope ob zapovedanih praznikih v času javne službe božje in tako odvrtaajo naše ljudstvo od praznovanja zapovedanih praznikov.“

In zopet: „Brezbožni naturalizem se širi med nami tudi s slabšo vzgojo,

mladine in s surovim naukom, da je država nekaj božanskega in da mora in sme vse brez ozira na božje zapovedi, kar pa ni res, ker vsaka prava državna oblast je dolžna pospeševati splošno blaginjo in ščititi vedno pravice, ki jih imajo posamezniki, družine in narodi.“

Pa čujmo še en stavek iz te okrožnice:

„Kdo, predragi v Kristusu, ne vidi, kako se s tem odpirajo ljudstvu in njegovi mladini pota v sramotni in npravi propad, ki postaja tem bolj usoden in poguben, ker se na ta način odvrtaajo neumrljive duše od Boga, za katerega so ustvarjene in določene?“

Tako naši škofje. V enakem zupanju in nič drugače naš svetli vladar. Vsem tem pa se pridružujejo tudi pošteni slovenski očetje in matere in protestirajo, da bi njihovim otrokom vcepljajo sovraštvo do vere in Boga. Ne priznavajo, da bi razni „vzgojitelji“ imeli pravico posegati tudi v versko življenje njihovih otrok, najmanj, da bi jim smeli zabranjevati, da izvršijo svoje verske dolžnosti. Ne priznavajo, da bi taka „moderna kultura“ smela zameniti dobro krščansko vzgojo, ki jo prinesejo njihovi otroci izpod domačega krova. Hočejo zdrave verske vzgoje in verske svobode svojim otrokom, zato tudi ne pustijo, da bi lahko na račun raznih izletov in nastopov njihova mladina opuščala obvezno (po zakonu!) službo božjo.

To velja vsem onim, ki so si prlastili varuštvo nad našo mladino in jo vzgajajo v duhu, ki je najmanj v skladu z pravno vzgojo mladine, to je vzgoja, ki vzgaja za bodoče (slabe in brezvestne državljane, ki ustvarjajo verske mlačneže ali celo brezverce, kar je najmanj v skladu z željami našega vladarja, naših škofov, naših poštenih očetov in mater.

Obžalovanja je vredno, da se take stvari godijo tudi po naših mestih, kjer študira ponajveč kmetijska mladina, ki je, — hvala Bogu, — še zelo poštena.

Zato odločno obsojamo vsako društvo in vsako vzgojo, ki stremi za tem, da bi nepokvarjeno mladino oropala nprave in verske poštenosti.

Priznanja vredni so le oni vzgojitelji, ki vzgajajo v pravem religioznem duhu in se ravnaajo po besedah našega kralja: „Naj vas milost božja in pomoč spremljata v vašem delu za korist naroda in za čast kraljevine!“

Vsake mu drugemu naj bo dostop do naše mladine zabranjen.

K obvezni maši ne more. Vzgojitelji

„Samček“ ali „Zamošček“?

V občini „Samožani“ v Pljuškem okraju leži boljša gosposka hiša, katero označujejo domačini kot „Samošek“ ali „Zamošek“, ter tujci o ljudski je i o slovcu to ime kot gradič „za mužo“, dasi ka e več e ali trajne „muže“ (močvirja) tam s'loh ni.

Ime „Samošek“ bi se naj pisalo in izgovarjalo pravilno kot „Zamošček“ t.j. mali grad ali gradič, kajti v sta oslovenščini in tones še tudi v polščini in ruščini pomenja „zamok“ — grad in „zamoček“ — gradič. — Kindermann („Repertorium“, Grätz, 1738) navaja v

seznamu štajerskih krajevnih imen še en tak „Samoscheck“ v Celjskem okraju kot večje posestvo („Gut“) najbrž s kakim gradom, ne vemo pa danes, kje ga naj iščemo.

To naj služi onim kot odgovor, kateri so želeli zvedeti vznik krajevnih imen „Samošek“ in „Samožani“. Tj. so torej kot „Zamoščani“ prebivalci tik „Zamoška“, in si naj uvedejo uradno to obliko imena, ako ga hočejo raziti vnaprej v zgodovinski doslednosti slovenskega jezika. —

Davorin Žunkovič, Maribor

Sem poravnal naročnino?

„Narodna Sloga“ za pomoč svojim zvestim naročnikom!

Na pobudo številnih naših naročnikov in prijateljev ter uglednih sodnikov iz vseh krajev Slovenije ter upoštevajoč želje naših čitatejev, smo sklenili list dvojno povečati. Poleg dosedanjih člankov in slik ter dopisov bo list imel stalno rubriko za narodno gospodarstvo z važnimi navodili, daje pregled vseh svetovnih in domačih dogodkov v enem tednu; vsakokrat tudi sletice, smetnice in zvezne oglase nagradne natečaje itd. Tudi za lep, viden tisk je preskrbljeno. S to preureditvijo upamo ustreči željam naših zvestih iz mesta in dežele. „Narodna Sloga“ je namreč že davno prekoračila svoj prvotni delokrog v sicer večjeplujskem srezu ter ima naročnike v obelmariborskih srezih in je častno zastopana skoro v vsakem srezu Dravske banovine, neštvešči številnih zunanjih naročnikov.

Tako urejen list, o katerem ljubimo iskava priznanja od odličnih sotrudnikov že pri našem skromnem začetku, pa hoče nuditi svojim naročnikom po pravilu „zvestoba za zvestobo“ poleg pestrega čtiva in zanimivosti tudi moralno pomoč v obliki širokopoteznega zavarovanja pod seščimi lahki pogoji:

1. Vsak naročnik naj vplača po poštni položnici vnaprej Din 50.— Kdor je plačal že dosedanjo naročnino Din 28.— naj priloži še Din 22.— in je zato malenkostno svoto v sedanjem težkem času zavarovan za vsoto Din 3009.— v slučaju smrti. To svoto sprejme svojec, če dokaže, da je plačal pokojni celoletno naročnino.

2. Pri našem zavarovanju pa zavarovanju ni treba umreti, da prejme kdo drug za njim posmrtnino. V slučajih težkih nezdod predvideva naš pravilnik tudi solidarno podporo za prvo silo, kar je zelo človekoljubno in nima tega nobena podobna zavarovalnica.

4. K temu koraku nas je vodil težak gospodarski po ožaj našega ljudstva, ker po skupnosti in v slogi je zmaga nad bedo.

4. Ako se pripeti enemu naročnikov kaka nevolja ali smrtni slučaj, ki spada v zavarovanje, tedaj vplača vsak naročnik malenkost od Din 5.— po poštni položnici v pomoč svojemu tovarišu.

5. To storiš rad z mislijo na negotovost svoje usode. Zato „čujte, ker ne veste ne ure, ne dneva!“ —

6. Zavarovani so seveda samo naročniki, (ne njih svojci!) ki so plačali celo naročnino. Čim ista prispe k nam do 1. aprila 1932, t.j. do Velike Noči, prejmejo vsi tozadevne pravilnike. —

7. Razun pomoči, ki je spredaj predvidena, imamo v načrtu pomoč pri požarih in pri — porodih. Prvo je gospodarska pomoč za prvo silo, zato ne bo nikdo okleval, ako za Din 50.— dobi Din 3.000.— (t.j. 600 krat več!); v slučajih porodov (t.j. materska samopomoč) pa bomo izdali poseben pravilnik, ki jamči pomoč v slučaju srečnega poroda pa tudi za nesrečen porod (smrt novorojenčka, matere ali pa obeh). Le-teh določb nima nobena tovrstna zavarovalnica.

8. V vsakem primeru zahtevamo zdravniško spričevalo in se vnaprej zavarujemo proti očitku vsake špekulacije z nesrečo bližnjega. Ker pa ne vemo ne ure, ne dneva, kdaj pride naš račun, saldirati najvišji Sodnik, oskrbimo vsaj znanecem kako odpomoč za prvo silo.

9. Govoriti o slogi in ljubezni in isto ne praktično izvajati — to razumejo samo farizeji in špekulanti. Očiščeni po šoli življenja pa hočemo pokazati, kaj premorejo sloga, vzajemnost, solidarnost in ljubezen do bližnjega.

10. Čim bo naš tozadevni pravilnik odobren od oblasti, prejmejo istega vsi naročniki. Zato menda ne bo nikogar med naročniki, ki bi ta naš načrt prezrl in ne udovoljil zahtevi po poravnavi celoletne naročnine. Prepričani smo, da bo število naročnikov znatno naraslo. V tem slučaju bo tudi pomoč večja.

Kdor pribavi 20 naročnikov, ki plačajo list naprej, ima vse ugodnosti glede zavarovanja in je prost naročnine. Tozadevne določbe se objavijo prihodnjč.

TO NI NIC!

Minka: „Naš šofer poljubi moji mami zmiraj roko!“

Milka: To ni nič! Naš poljubi moji mami obe roke „in usta!“

— MACE. —

NA LOVU.

Prvi lovec: Ali ste že videli, če je tukaj kakšna tlvjačina?

Drugi lovec: Pred Vašim prihodom nisem, ampak zdaj pač.

— MACE. —

Dopisi.

PTUJ. — (Razne vesti) — **Sporočajo nam:** Članek o brezposelnosti nam je zelo dopadel, ker je mnogo resnice povedal. Vendar vam zaželim, da toliko govorite o brezposelnosti in nimate toliko časa, da bi si pogledali naš most, kako je zanemarjen. Mnogo učinkovitega itela bi dal — brezposelnim. —

Tam za bregom, kjer so do Vašega opomina javno odšli smeti vsa jaja prav jedinstveno sliki napolpodti piloti starega kopališča. Mnenja smo, da bi se delo očiščenja lahko poverilo — šte. in brezposelnim občanom in mesto bi dobilo lepše lice. Samo dobre volje je treba. — V upravičenostjo trdijo nekateri optimisti, da v Ptujju ni niste presnete krize, kakor vlada drugod. Nedavno tega je „Nekdo“ v roku treh ur zaigral na kvartah — svoto Din 3.700.— Ker mu je manjkalo „drobiža“, je pri sosedu kaj hitro dobil še enega „jurja“, ne meneč se za to, da „radi kize“ ne more prračati 100 dinarjev čistnega dolga....

— Izreden gledališki užitek smo imeli s prihodom ljubljanskih igralcev. Dal so nam komedijo „Trije vaški svetniki“ tako jedinstveno, kakor zamorejo samo igralci po znanju. Za Ptujčane, ki gleda o mnogo iger je bila predstava prav prijetna sprememba, katero so hvaležno kvitirali z razprodano hišo. Naj še pridejo vrli Ljubljancani, ki imajo trenutno prednost pred Mariborčani. Sicer pa dobi bojda Talijno svetišče v Ptujju značaj samoparne enote, kar je popolnoma prav in razveseljivo. O stvari bomo še govorili.

— V Ptujju imamo še mnogo novic, katerih pa iz ozirnosti do nežnih živalcev ne moremo objaviti. Bolj „masne“ zadeve smo poslali naprej, ker nas je

sram, da bi časopise čitajoča javnost vedela za take neverjetnosti. — Med skem srezu toloži cenik za jedajo in drugim se je tudi gostilničarjem v Ptujju. Četudi so gosilničarji najemniki vredni tudi v Ptujju vsega porilovanja, vendar smo mnenja, da so cene v marsikaterem mariborskem hotelu nižje, kakor v tujskih gostilnicah. Par drastičnih primerov prinesemo na drugem mestu. — O trdovratni vesti, da je zaradi predstoječe izvolitve „Miss Ptuj“ nastalo prav mučno nesoglasje tudi med kozerativci in filisti moramo povedati le to, da še ni izgleda na dozadevno potreben kredit za to velevažno zadevo. —

URBANSKI PRAVDARJI. — Kakor smo zvedeli je „Narodna Sloga“ razbula ne-le Bašlovo kravo, ki je, kakor znano zelo inteligentna „osebnost“, ampak tudi dvonožne modrijane in prav neprizadete device, ki splošno grehu pojma nimajo. — Kar se tiče ostalih grešnikov, ki so Bogu bolj všeč kakor farizeji pa je Čukova Soyica ukrenila vse potrebno, da se v svojo harmoniko zaljubljeni Cenci ne bo več bal neumnih senc. — Naj v tej krizi zlati zaslužijo si dinarje — advokati! —

SV. MIK. AVŽ na Dravskem polju — Tudi k nam je prišla „Nar. Sloga“. Toplo jo pozdravljamo, ker smo pričrani, da bo naš zagovornik. — Z ozirom na predstoječo pomlad, ko se začnejo poljedelska dela, pričakujemo, da bo g. ban odredil takojšnjo končno revizijo agrarnih subjektov in objektov v smislu naših dolgotrajnih prošenj. Zadeva je življenske važna ti za prizadet agrarne interese. — Čudo n se čudi mo, da naš kraj ta izredno lepa izletna in tujsko prometna točka, kižišče 5 cest Maribo, Ptuj, Maria Brezje, Hoče, Duplek, Sv. Murtin pri Vurbergu nima poštnega urada. Mi dobivamo

„dnevno“ pošto vsak ponedeljek, sredo in petek. Prosimo od pomoči! —

ORMOŽ. — (Izjava.) Z ozirom na dopise od 13. in 20. t.m. iz Ormoža izjavljamo, da naš dopisnik ni mislil napasti „neosnovano in na grd način“ kateregakoli funkcionarja Okrajne posojilnice, najmanj pa osebo g. ravnatelja in nam te popolnoma nejasno, zakaj se gosodnje črtijo užaljene. — V kolikor sta oba dopisa satirično začetjena, vendar ne vsebujeta osebnih napadov. Da bi pa mi bolje zamogli presoditi ormoške razmere, stuje razrede, osebne okuse, i.t.d. prosimo za pojasnilo, kaj je v obel dopisih žaljivega proti omenjenim gospodom, oz. kaj se smatra kot žalitev. — Uredn. —

IZ SREDIŠČA. — (Razne debele drobnarije za post.) — Fašenka smo pri nas zaostno pokopali. V temi (pardon pri svečah) smo štraikali proti krizi in prepevali tisto „Slabo sveča nam brli...“ — Vsled „nadprodukcije“ vina, katerega še na kredo e moremo izpiti kljub jezi na krizo je prišla boljša vina. Zadruga „Ljuto-merčan“ v tako zad ego da so moral poklicati revizorja. Mož se je pa vlnske poplave tako prestrašil, da je „muškatelec“ obrnil hrbet ne da bi se poprej vsaj pri „središkem sršenu“ oglasil. — Tudi mi imamo več vrst krize: Srčno žepno, vinsko, pijansko, veselilo, svetlobno možgan ko finančno, gospod rsko efekt in drgnje. E m še neko drugo... Edino hvalimo Boga, č nisno več „postru“ in to je menda še nekaterim navšična zadevščina. — Nekateri moštri ni so potrebni pra izd tneg obsevania s pav močim višinskim solncem ker je no doba, da so jim zmznile — misli... O drugih vrstah krize pa bom prihodnjič več povedal, če bom zvedel, da je „Narodna Sloga“ dobila vsaj 50 novih Središčanov. — Središki Sr en. —

BREZ ZAMERE! — Na svetu so res čudni ljudje, namreč na celem svetu, ne samo v Ptujju, v tem znanem zavetišču vseh čednosti. — Izide v časopisu članek in če se pisec obregne ob gotovo kasto, ki zasluži pravzaprav, da pridejo vsi žreci dotične kaste na sramotni oder s svojimi polnimi imeni, potem je ves Izrael pokonci in užaljen. Da bi pa napram listu, katerega bere in kritizira izpolnil svojo dolžnost kot naročnik, mu še v glavo ne pade. Več gostilničarjev se pritožuje, da vsaka nova številka izgine kakor — kafra in potem pravi povsem pravilno: Za take goste ne bom naročeval časopisa. — Ako se pa kdo čuti prizdega, šaj ve pot v uradništvo, kjer lahko potoži svoje težave. Seveda, ako ima kdo maslo na glavi, se boji solnca in ako ni popolnoma pokvarjen, ga tuptam zapeče tudi vest. To bi bilo še odpustljivo, ampak žalostno je, da se tak grešnik posluži enake politične taktike, kakor psiček, ki le za varnim plotom laja na svojega domnevnega sovražnika. — Dobra beseda dobro mesto najde. Časopis je javna govorilnica in vsakdo se lahko zateče k njemu, ako misli, da je za pravično stvar potreben pomoči. Nič ni gršega na svetu, kakor licemerstvo, farizejstvo, zahrbtnost in hinavščina. Ako se pa tem čednim čednostim še pridružijo napuh, sebičnost, domišljavost, in nadutost ter skupaj zaračajo, se to imenuje — ptujsko kolo! — Pele — Mele —

ZLO PREVISOKIH najemnin je predmet nešteto dopisov, katerih ne moremo sproti objavljati, ker jih je preveč in vsi izzvenijo v enako tožbo. Najbolj so prizadeti najemniki lokalov t.j. mali in srednji obrtniki. Vzemimo napr. gostilničarje! Radi preobilice vinskega prideka je isto zgubilo

A. Stražar:

Zatajeni sin.

Pripoved iz časa tlačanstva. (13. nadaljevanje.)

Par hipov zatem se je že Lukež zibal med nebom in zemljo; le parkrat se je še njegovo telo streslo — da je bilo kovčano pozemeljsko življenje lučeža — Lukeža. —

Dondež in njegovi ljudje pa so nato odšli po gozdu dalje svojo pot proti sretnjski vasi. —

Istočasno, ko so se rokovnjaci tako neusmileno zabavali z ubogim Lukežom pa jih je iz varnega skrivališča opazoval znani „solar B'žek“ iz Gadiške vasi. Kot običajno, je odšel tudi isto jutro nabirat smolo; kuhal je namreč kmetom znani kolomaz, a poleg tega tudi iz snole napravljaj izborna mazila (žavbe) za vsakovrstne rane. Bil je s'ovit padar. —

Ko je Blažek zaslišal glasno govorico sredi gozda, se je previdno kot lisica plazil proti kaju... Iz varnega skrivališča v goste grmovju je vs opazoval in poslušal. Ko je minula že več kot ena ura, odhoda rokovnjačev je stopil do obešenega Lukeža.

Prav skrbno ga je preiskal; kajti videl je dobro, da ga rokovnjači niso nič olenili.

Zelo zadovoljnega se je počutil, ko mu je odve usjati pas. S tem penom se je skrili v največjo goščavo ter

pregledal in štel Lukežovo premoženje. Bila je cela pest cekinov pa tudi precej srebrnjakov. Skrbno je skiplen k sebi. S smehljajočim obrazom polnim zadovoljstva je hitel proti domu. —

Šele pod domačo vasjo se je vsedel v Fajdigovo mejo pri njeni sam s seboj polglasno mrmrajoč:

Danes, Blažek je bil za tebe najsrečnejši dan v tvojem življenju. Zadosti imam po ranjem Lukežu! Sedaj me bo pa z veseljem vzela vdova Neža. Rokovnjači pa res niso napačni ljudje. —

Nekako dva dni zatem, ko je Lukež še vedno visel, so prišli do usodnega kraja Robidovčevi iz Seljan. Prišli so kosit mahovje za steljo. —

Čeprav so bili štiri postavni fantje, jih je ob pogledu na Lukeža prevzela nepopisna groza. Že njega spačeni o raz jih je tako prevzel, da so vsi posegnili proti domu. —

Skoraj cela vas je šla nato do kraja, kjer je visel Lukež. Sneli so ga z veje, ga položili na preprosto nosilnico in odnesli iz gozda, da ga pokopljejo. Ker pa so našli pri Lukežu na prsih pritjen tudi kos papirja, na katerem je bila priprosto narisana mrtvaška glava in dve roki, so vedeli, da so to izvršili glasoviti rokovnjači.

Brezgarjev Šima, ki je bil izmed vseh najbolj pogumen in najboljši poznaval vso Lukežovo grešno življenje, je samo rekel:

„Priatelji kar je iskal Lukež, to

je tudi našel! Z rokovnjači ni dobro češeni zobati, to vam rečem!“

Nato pa se še oglasil Krulčev Janez: „Res je tako! To pa tudi rečem, da so rokovnjači naši prijatelji. Že dvakrat so jo prav pošteno zagodli našemu rožeškemu graščaku.“

Vsa družba, ki je šla v sprevodu z Lukežom, je stopala molče na pokopališče. —

Kmalu zatem pa se je že daleč na okrog vedelo: da prihaja k temu hrastu Lukežov duh; vsi tudi najbolj pogumni so se tudi pri belem dnevu ogibali tega kraja... —

Sedmo poglavje.

Ne žali me več moj ljubi — nesrečni sin!
Zadosti gorja moram zato trpeti — —

Ni ga človeka, ki bi mu kak posebno važni tlogodek ne ostal neizbrisno celo življenje v spominu. Najbolj pa ostanejo vsakemu v spominu lastni pregreški; zla dejanja pa človeka povsod spremljajo in nadlegujejo in ga še v sanjah trpinčijo. —

Enako so ostale reberskemu graščaku Gotfriedu vedno v spominu vsi njegovi grehi in krivice, predvsem strata sreča Micikina — —

Najbolj pa ga je mučil spomin, da je imel na Micikinem domu v naročju svojega sinčka — „zatajenega sina“

in neusmiljen — a vendar opravičen nastop Micike. —

— Vedno in vedno so se mu ponavljale v njegovih mislih njene besede: „Da, da, — kri je kri!... Vsak si želi videti, kar mu je najljubše; — a vi ste to zavrgli, še predno se je rodil otrok, — ali ne?“

Gotfrieda je to tako trlo, da se je kar vidno staral. Več let ni mogla njegova blaga soproga izslediti te njegove skrivnosti —

Pa vendar jo je izvedela čisto po naključju. Neki dan, ko je bil posebno otožen in se je v takem stanju podal k počitku, so ga začele mučiti tako hude sanje, da je začel glasno govoriti... Kaj je zvedela in slišala gospa Eleonora? Graščinski grešnik je stokal v snu:

„Micika, Micika, zakaj me, zakaj me tako sovražiš?... Vsak oče rad vidi svojega sina, a ti ga meni braniš, oje, oje!“

Dobri gospej Eleonori je bilo pri srcu kakor bi jo nekdo zbadal z najostrejšim bodlom. — Pred njo se je vzdignilo skrivnostno pregrinjalo, ki ji je odkrilo brezdno muk in največjo soprogovo skrivnost. Gospa Eleonora ni vsled te a s vražjo svojega moža z največjim so utim ga je zdamil iz mučih sanj. Ni drugega mu ni rekla: Ubožec moj Oduščam ti v ene in eni si tega tako hudo k srcu, kar je minulo je minulo... —

(Dalje prihodnjič.)

ceno, cenik jedil se je maksimalno svojo povsod, a visoka, neprimerna najemnina pobere brez drugih rezinskih stroškov in davkov ves — čisti dobiček. Oblasti naj sprevidijo, da je treba oblastno trošarino znižati in take sprejeme na znosno višino. Točilna in pavšalna taksa pa se naj sploh ukine, ker sta z velikim prometom davkom vlak dovolj kriti. — Gostinčar na emnik ne more vrtogradniku narditi večje cene za njegov pridelek, ker je sam gospodarsko težko uvarjen!

VSEM NAROČNIKOM ki pripadajo pridobitnim krogom smo priložili prospekt Zavoda za električno svetlobno prerasavanje in strojepisna dela ter šole za strojepisje H. Kovač v Mariboru, Krekova 8. Priporočamo našim cenj. naročnikom, gg. i govcem, pisarnovodjem in drugim pridobitnikom ta najmodernejša ureja zavodla najtopleje. Prepričali se bodete o hitri, solidni in kulantni postrežbi. —

Čuk piše ...

Bil je Marko, sunce žarko preko Me je pričel markovski čukec, ki je o krojaču Marku tole pesem zapiskal: Marko res je mojster pravi, ker se ženskam plašče šije in rokavce, šik napravi, tu pa tam še druge majstori je! — Čuje: še marele izposojuje se veda sebi, ko marsikteri se raduje, nad Markom nikdo res se ne huduje. — Bil je Marko, sunce žarko preko Mezgovcev y Ljubljani; ker tam so Kranjci vsi zaspani, v Borovce jo mahne spet in zmerja čez celi svet, ki pust je, kakor prazna flaša in pod snegom paša. (vse zavoljo teh deklet...) Videl Marko ni še čuka, četudi vedno on pri oknu kuka, če odkod prijatelj pride... Zdaj sem tu in čuj, kaj tebi čukec rekne: Naj šmarnica ti dobro tekne! Kdo vedno bi šivanko sukaj in žalosten skoz okno kuka? — Tako sem mu zapel in v mrzlo noč nevidno odhitel! ...

Listnica uredništva.

Zinka K. — Sv. Bolfenk. — Pogrešamo obljubljeni in naročnikov. — L. R. in Co. — Hardek. — Več razmaha! Naročnikov mora biti v Ormožu najmanj 100! —

Dopisnikom za „Čuka“: — Je pri najboljši volji bilo premalo prostora. Vsega pa ne moremo dati v list. Skrbite za nove naročnike, da bo več prostora. —

V. G. Slov. Bistrica: — Redna poročila bodo vedno priobčena. Vse porabno pride na vrsto prihodnjic. Drugo pismeno. —

Mnogim: — Kdor ni naročnik ni poravnal, naj ne zahteva, da vsako njegovo stvar priobčimo. —

MACE — Zagreb. — Pričakujemo še več prispevkov. Vse porabno pride na vrsto. —

MACE. — Zagreb: Prejeli. Glede film. podjetja sledi pismo. Vse porabno pride. Ako dobite kje klišeje za šale, pošljite jih! Zelo dobro bi bilo, ako meš zagrebškimi Slovenci pokrenete akcijo za naš list. Najbolje je, da vam pošljemo več izvodov. —

Sv. Urban — Ptuj: Stvar je preveč osebna in nevarna. Pride v bolj u-

blaženi obliki. — Skrbite za plačujoče naročnike, da lahko povečamo listov obseg — V. Ormož: Smo pobili za snov 2. članka. Stvar je zelo aktualna. Neustrašno naprej! Več osebno. — Dopis smo skrajšali. —

Središče: — Je še vse premo naročnikov, četudi jih je mnogo. Polovica prihodnjic! — Mnogim: — Pišite kratko, jedrnat in predvsem resnično ter vpošljite pravočasno! —

Sv. Bolfenk v Sl. g. — Pogrešamo poročil in obljubljenih naročnikov. — Maribo: — Potrpljenja je treba. Nas zelo vesei da se je N. S. tako lepo usidrala v Mariboru. — Mi nismo od nikogar drugega odvisni, kakor od zaupanja svojih zvestih!

G. Dav. Z. — Maribo: Poziv glede zbiranja narodopisnega blaga je imel uspeh. Javili so se lastniki zanimivih dokumentov iz Napoleonove dobe. Prosimo sporočila, kako bi bilo s pregledom stvarine. — Dotičnik biva v Ormožu. — Ormož: — Naš dopisnik ni mislil nobenega funkcionarja Okrajne posojilnice v Ormožu ter se zelo čudimo, zakaj se gospodje čutiljo prizadete. — Mnogim: — Pišite samo na eno stran lista (ta jemljite manjšo obliko za rokopis. — Nergačem: Skrbite za plačano naročnino in se bo lahko ustreglo. —

MEH ZA SMEH.

PIKRA PRIMERA.

Gospodar hlapcu, ki je nekaj zelo neumnega napravil: „Ti si pa bolj bedast, kakor zadnji del krave!“

Hlapec: „Oče, to je pa že malo preveč, da me še niti ne primerjate s prednjim delom krave!“

Gospodar: „Lej ga no! Zdaj še boš občutljiv, ko sem te pravzaprav počastil! Ko bi bil to hotel, kar si ti želiš, bi ti kar rekel — bik!“ —

TOVARIŠTVO.

Peppek je bil sluga v laboratoriju. Nekega dne hodi s prijateljem in pokaže nekega sprehajalca: „Vidiš, profesor Zalovski, moj najboljši tovariš. Skupaj delava v laboratoriju.“

„Tako? ...“

„Ja, jaz epruvete čistim, on jih pa zamaže!“

Konec tarnanja o krizi v praščereji!

Ceno praščem odločuje:

Previdna reja, t. j., da se zredijo in ne obolijo!

To dosežete, ako dodenete k krmi vsaj dvakrat tedensko oblastveno preizkušeni

„MASTELIN“

ki se dobi v vseh trgovinah po Din 3.— in 6.—.

Kjer tega ni, pišite na glavno zalogo A. KOSEC — Maribor, Tezno.

V Ptujju se dobi „Mastelin“ v trgovini

ARTENJAK & SCHOSTERITSCH.

PRIJATELJU ROMANU MATZU

restavraterju, kavarnarju, neprijatelju boljševikov-itd. želijo vsi prijatelji za imendan vse kar si sam želi in ključje gromoviti: **Bog Te živi!**

Opozorilo!

Ker se je „Narodna Sloga“ ustanovila v času najhujše krize: ko poploma neodvisen in kritičen list beleži od 1. novembra do danes prav neverjeten razmah. —

Opozorjamo naše čitatele na tozadevni članek „Narodna Sloga za pomoč svojim zvestim naročnikom.“

Ta načrt pa zahteva mnogo dela v natančni in vestni upravi, ker je bil razvoj našega lista prenegel. Dnevno se javljajo novi naročniki. — To delo zahteva najmanj 14 dni radi stroge natančnosti v — upravi. —

Iz teh razlogov smo sklenili, da damo našim naročnikom prav pestro velikonočno šte. i ko. Vsi tozadevni prispevki se nam naj pošljejo najpozneje do 12. marca.

Vsi zamudniki-naročniki naj v tem času izpolnijo svojo dolžnost in plačajo borno naročnino.

List ima razmah in se čita v 4000 izvodih!

Poborniki za razvoj lista prejmejo posebne dopise, na katere naj takoj odgovorijo. —

Kakor vidite, smo oskrbeli tudi tiskane naslove in prosimo, da nam vsako močno v dostavi lista naznanite.

Vsak naročnik naj med tem časom pridobi vsaj enega naročnika, ker je to njegova dolžnost! —

Inserenti (oglasniki) pa naj pravočasno pošljejo svoja naročila. —

Po tej predpripravi dobi izjeda naš list v prav lepi obliki in bo dostavljen vsem naročnikom še pred Velikonočjo. — **UPRAVA.** —

SOLSKA.
— „Atek, pomagaj mi iz tehle stavkov napraviti veledne stavke.“
— „Kar k bateri pojdi, ona je v tem izvežbana!“

Obilno trgategv in sladkejše grozdje

dosežete z uporabo

NITROFOSKALA Ruše.

Dvo do trisobno stanovanje po možnosti v bližini kolodvora išče za takoj ali pozneje fina uradnik družina brez otrok. Ponudbe na upravo lista pod „Mirni stanovalci.“

Kdor oglašuje, napreduje!

Neveste-pozor!

Dobrostoječ samski obrtnik, solidnega življenja želi v svrhu ženitve resnega znanja za nevesto, ki ima primerne premoženje. Vdove brez otrok niso izključene. Samo resne ponudbe s sliko je poslati na Upravo pod naslovom „VELIKONOČNA SREČA“

Tivar-obleke

samoprodaja

V. RIBIČ — PTUJ

MED

ajdovce, domači pridelek dobite kg po 15 din. pri

Franc Kajnc menjalnica

BUDINA-PTUJ

POZOR!

Poceni voznje!

Priporoča se za lahke in težke voznje vsem prebivalcem Ptujja po najnižjih cenah!

ANA TERBUC

v Čučkovi hiši.